VOORSTEL VOOR WIJZIGING

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Aanbestedingswet 2012 te wijzigen ter versterking van de rechtsbescherming bij aanbesteden;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

De Aanbestedingswet 2012 wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1.1. worden in de alfabetische rangschikking de volgende begripsbepalingen ingevoegd:
Commissie van Aanbestedingsexperts: de commissie, bedoeld in artikel 4.27;
klachtenloket: een klachtenloket als bedoeld in artikel 4.26a, eerste lid;.

B

Artikel 2.103, tweede en derde lid, komt te luiden:

2. De aanbestedende dienst stelt iedere afgewezen gegadigde bij de mededeling, bedoeld in het eerste lid, in kennis van de redenen voor de afwijzing van zijn verzoek tot deelneming.
3. De aanbestedende dienst stelt iedere afgewezen inschrijver bij de mededeling, bedoeld in het eerste lid, in kennis van de redenen voor de afwijzing van zijn inschrijving, inclusief voor de gevallen, bedoeld in de artikelen 2.77 en 2.78, de redenen voor zijn beslissing dat er geen gelijkwaardigheid voorhanden is of dat de werken, leveringen of diensten niet aan de functionele of prestatie-eisen voldoen.

C

Artikel 2.130, tweede lid, komt te luiden:

2. Voor de toepassing van het eerste lid worden onder relevante redenen in ieder geval verstaan:
   a. de scores van de uitgekozen inschrijving, de kenmerken en relatieve voordelen van die inschrijving, alsmede de naam van de begunstigde of de partijen bij de raamovereenkomst; en
   b. in het geval het een mededeling aan een afgewezen inschrijver betreft, de scores van de afgewezen inschrijving, inclusief een onderbouwing van die scores.

D

Na het opschrift van hoofdstuk 4.4 wordt een opschrift ingevoegd, luidende:

Afdeling 4.4.1. Arbitrage

E

Artikel 4.27 wordt vervangen door een afdeling, luidende:

Afdeling 4.4.2. Klachten

§ 4.4.2.1. Procedure bij het klachtenloket

Artikel 4.26a

1. Een aanbestedende dienst of speciale-sectorbedrijf beschikt over een klachtenloket, al dan niet tezamen met een andere aanbestedende dienst of speciale-sectorbedrijf.
2. Het klachtenloket behandelt klachten met betrekking tot aanbestedingsprocedures, ingediend door een gegadigde, een inschrijver, of een rechtspersoon die blijkens zijn statuten de belangen van gegadigden of inschrijvers behartigt.
3. Het klachtenloket behandelt in ieder geval klachten over:
   a. de door de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf gestelde eisen, voorwaarden, criteria of andere aspecten van de inrichting van de procedure;
   b. de afwijzing of uitsluiting van de betrokken gegadigde of inschrijver of de gunningsbeslissing.
4. De behandeling van de klacht geschiedt door een persoon die niet betrokken is geweest bij de aanbestedingsprocedure waar de klacht betrekking op heeft.

Artikel 4.26b

1. Een klacht wordt door het klachtenloket alleen in behandeling genomen indien de klacht:
   a. schriftelijk wordt ingediend bij het klachtenloket van de betreffende aanbestedende dienst of het betreffende speciale-sectorbedrijf;
   b. de gronden van de klacht bevat; en
   c. binnen de reikwijdte van te behandelen klachten door het klachtenloket van de betreffende aanbestedende dienst of het betreffende speciale-sectorbedrijf valt.
2. Het klachtenloket verzendt zo spoedig mogelijk een schriftelijke bevestiging van de ontvangst van de klacht aan de indiener van de klacht en aan de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf.
3. Het klachtenloket beslist zo spoedig mogelijk na ontvangst van de klacht of het de klacht in behandeling neemt en deelt dit zo spoedig mogelijk schriftelijk en gemotiveerd aan de indiener van de klacht en de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf mee.
4. Het klachtenloket geeft zo spoedig mogelijk een schriftelijk en gemotiveerd advies aan de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf over de gegrondheid van de klacht en stelt de indiener van de klacht gelijktijdig schriftelijk in kennis van dit advies.
5. De aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf stelt de indiener van de klacht zo spoedig mogelijk schriftelijk en gemotiveerd in kennis van de beslissing over de klacht en van de in voorkomend geval naar aanleiding daarvan genomen maatregelen. Over de genomen maatregelen worden gelijktijdig met de indiener van de klacht de andere gegadigden of inschrijvers schriftelijk in kennis gesteld, zonder vermelding van de naam van de indiener van de klacht.
6. Indien de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf afwijkt van het advies van het klachtenloket, motiveert de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf dit in de beslissing over de klacht.

§ 4.4.2.2. Klachten over de inrichting van de procedure

Artikel 4.26c

Deze paragraaf is niet van toepassing op:
   a. een opdracht waarop uitsluitend deel 1 van toepassing is; of
   b. een onderhandelingsprocedure zonder aankondiging of een procedure waarbij toepassing wordt gegeven aan artikel 2.74 of artikel 3.60c.

Artikel 4.26d

1. De aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf stelt een termijn vast waarbinnen een klacht als bedoeld in artikel 4.26a, derde lid, onderdeel a, moet zijn ontvangen.
2. De termijn wordt vastgesteld met inachtneming van het voorwerp van de opdracht en de voor de voorbereiding van het verzoek tot deelneming of de inschrijving benodigde tijd.

3. Voor de procedures, bedoeld in artikel 2.71, eerste, tweede, derde of vierde lid, eindigt de termijn niet eerder dan:
   c. tien dagen na de aankondiging van de overheidsopdracht voor klachten in de fase van het indienen van de verzoeken tot deelneming;
   d. vijftien dagen na de aankondiging van de overheidsopdracht voor klachten in de fase van inschrijving, indien de procedure verloopt in opeenvolgende fasen; of
   e. twintig dagen na de aankondiging van de overheidsopdracht voor klachten in de fase van inschrijving, indien de procedure niet verloopt in opeenvolgende fasen.
4. Voor procedures van de concurrentiegerichte dialoog en procedures van het innovatiepartnerschap is de termijn, bedoeld in het derde lid, onderdeel b, van overeenkomstige toepassing in de fase van inschrijving.
5. Voor de procedures, bedoeld in artikel 3.59, waarvoor de gestelde termijn voor het indienen van de verzoeken tot deelneming of inschrijvingen gelijk is aan of langer is dan de termijn van dezelfde procedure, bedoeld in artikel 2.71, is het derde lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4.26e

1. Dit artikel is van toepassing wanneer een procedure als bedoeld in artikel 4.26d, derde, vierde of vijfde lid, wordt toegepast.
2. Indien een klacht is ontvangen binnen de door de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf vastgestelde termijn, stelt de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf zeker dat er, na het in kennis stellen van de indiener van de klacht van de beslissing over de klacht, ten minste vijf dagen resteren tot de uiterste datum waarop een klacht moet zijn ontvangen door de Commissie van Aanbestedingsexperts.
3. De termijn van ten minste vijf dagen, bedoeld in het tweede lid, wordt vastgesteld met inachtneming van het voorwerp van de opdracht en de voor de voorbereiding van het verzoek tot deelneming of de inschrijving benodigde tijd.
4. Indien niet voldaan kan worden aan de termijn van ten minste vijf dagen, bedoeld in het tweede lid, verlengt de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf de termijn voor het indienen van de verzoeken tot deelneming of inschrijvingen.
5. De aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf stelt de gegadigden of de inschrijvers zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis van de verlenging van de termijn, bedoeld in het vierde lid, en van de nieuwe uiterste datum voor het indienen van de verzoeken tot deelneming of inschrijvingen.

Artikel 4.26f

1. Voor de andere procedures dan bedoeld in 4.26d, derde, vierde of vijfde lid, stelt de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf de indiener van de klacht schriftelijk in kennis van de beslissing over de klacht uiterlijk drie dagen voor de uiterste datum voor het indienen van de verzoeken tot deelneming of inschrijvingen.
2. Indien niet voldaan kan worden aan de termijn van ten minste drie dagen, bedoeld in het eerste lid, verlengt de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf de termijn voor het indienen van de verzoeken tot deelneming of inschrijvingen.
3. De aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf stelt de gegadigden of de inschrijvers zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis van de verlenging van de termijn, bedoeld in het tweede lid, en van de nieuwe uiterste datum voor het indienen van de verzoeken tot deelneming of inschrijvingen.

§ 4.4.2.3. Klachten over selectie- en gunningsbeslissingen

Artikel 4.26g

Deze paragraaf is niet van toepassing op:
   a. een opdracht waarop uitsluitend deel 1 van toepassing is; of
   b. een onderhandelingsprocedure zonder aankondiging of een procedure waarbij toepassing wordt gegeven aan artikel 2.74 of artikel 3.60c.

Artikel 4.26h

1. Een opschortende termijn die de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf in acht neemt bij de gunningsbeslissing wordt onderbroken, indien voor het verstrijken van de eerste helft van die opschortende termijn een klacht tegen een gunningsbeslissing als bedoeld in artikel 4.26a, derde lid, onderdeel b, is ingediend.
2. De onderbreking, bedoeld in het eerste lid, vangt aan op de dag na de datum van ontvangst van de klacht en eindigt op de dag na de datum van verzending van de beslissing over de klacht door de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf.
3. De aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf stelt de indiener van de klacht en de overige gegadigden of inschrijvers zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis van het onderbreken en het hervatten van de opschortende termijn.
4. Indien de opschortende termijn een oneven aantal dagen betreft, wordt uitsluitend voor het bepalen van het verstrijken van het einde van de eerste helft van de opschortende termijn, een dag bij deze termijn opgeteld.

§ 4.4.2.4. Registratie en rapportage

Artikel 4.26i

1. Indien de aanbestedende dienst een gemeente, provincie of waterschap is, registreert deze de ingediende klachten en de wijze waarop aan de klachten gevolg is gegeven.
2. Hij stuurt jaarlijks aan de gemeenteraad, provinciale staten respectievelijk het algemeen bestuur van het waterschap een rapportage over het aantal klachten dat bij het klachtenloket en de Commissie van Aanbestedingsexperts is ingediend, over het aantal klachten dat gegrond en ongegrond is verklaard en in algemene zin over de gevolgen die zijn gegeven aan de klachten.

§ 4.4.2.5. Procedure bij de Commissie van Aanbestedingsexperts

Artikel 4.27

Er is een commissie die tot doel heeft onafhankelijk advies te geven over klachten met betrekking tot aanbestedingsprocedures.

Artikel 4.27a

1. De Commissie van Aanbestedingsexperts behandelt klachten als bedoeld in artikel 4.26a, derde lid, onderdeel a, ingediend door een gegadigde, inschrijver of een rechtspersoon die blijkens zijn statuten de belangen van gegadigden of inschrijvers behartigt.
2. Een klacht wordt door de Commissie van Aanbestedingsexperts alleen in behandeling genomen indien:
   a. eenzelfde klacht eerder was ingediend bij het klachtenloket en voldoet aan de vereisten voor het in behandeling nemen door het klachtenloket, bedoeld in artikel 4.26b, eerste lid;
   b. de indiener van de klacht de beschikbare informatie aan de Commissie van Aanbestedingsexperts verschaft die van belang is voor de beoordeling van de klacht, waaronder het advies van het klachtenloket en de beslissing van de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf met de maatregelen; en
   c. de Commissie van Aanbestedingsexperts de klacht niet kennelijk ongegrond acht.
3. De Commissie van Aanbestedingsexperts beslist binnen drie dagen vanaf de dag na de datum van ontvangst van de klacht of zij de klacht in behandeling neemt en deelt dit zo spoedig mogelijk schriftelijk en gemotiveerd aan de indiener van de klacht en de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf mee.
4. De Commissie van Aanbestedingsexperts geeft schriftelijk advies aan de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf over de gegrondheid van de klacht binnen veertien dagen na de datum waarop de Commissie van Aanbestedingsexperts heeft besloten de klacht in behandeling te nemen en stelt de indiener van de klacht gelijktijdig schriftelijk in kennis van dit advies.

Artikel 4.27b

1. Wanneer een procedure als bedoeld in artikel 4.26d, derde, vierde of vijfde lid, wordt toegepast, stelt de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf een termijn vast waarbinnen een klacht als bedoeld in artikel 4.27a, eerste lid, bij de Commissie van Aanbestedingsexperts moet zijn ontvangen.
2. Bij het bepalen van de termijn, bedoeld in het eerste lid, stelt de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf zeker dat er ten minste acht dagen resteren tot de uiterste datum van het indienen van de verzoeken tot deelneming of inschrijvingen.
3. De termijn, bedoeld in het eerste lid, wordt vastgesteld met inachtneming van het voorwerp van de opdracht en de voor de voorbereiding van het verzoek tot deelneming of de inschrijving benodigde tijd.

Artikel 4.27c

1. Indien de klacht ingediend is binnen de termijn, bedoeld in artikel 4.27b, eerste lid, en de Commissie van Aanbestedingsexperts de klacht in behandeling heeft genomen, schort de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf de aanbestedingsprocedure op.
2. De opschorting vangt aan op de dag na de datum van verzending van de mededeling door de Commissie van Aanbestedingsexperts, bedoeld in artikel 4.27a, derde lid, en eindigt op de dag na de datum van verzending van de beslissing over de klacht door de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf.
3. De aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf kan afzien van opschorting wegens dwingende redenen van algemeen belang. De beslissing om af te zien van opschorting wordt gemotiveerd.
4. De aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf kan de aanbestedingsprocedure hervatten indien de Commissie van Aanbestedingsexperts niet binnen de termijn, bedoeld in artikel 4.27a, vierde lid, een advies heeft gegeven.

Artikel 4.27d

1. De aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf stelt de indiener van de klacht en de Commissie van Aanbestedingsexperts zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis van de beslissing over de klacht naar aanleiding van het advies van de Commissie van Aanbestedingsexperts en van de in voorkomend geval naar aanleiding daarvan genomen maatregelen. Over de genomen maatregelen worden gelijktijdig met de indiener van de klacht de andere gegadigden of inschrijvers schriftelijk in kennis gesteld, zonder vermelding van de naam van de indiener van de klacht.
2. Indien de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf van het advies van de Commissie van Aanbestedingsexperts afwijkt, motiveert de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf dit in de beslissing over de klacht.

Artikel 4.27e

Als door toepassing van artikel 4.27c minder dan vijf dagen resteren tussen de dag na de datum van de verzending van de beslissing over de klacht aan de indiener van de klacht en de uiterste datum voor het indienen van de verzoeken tot deelneming of inschrijvingen, verlengt de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf deze termijn zodanig dat er in ieder geval vijf dagen resteren.

Artikel 4.27f

1. De aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf stelt de indiener van de klacht, de andere gegadigden of inschrijvers en de Commissie van Aanbestedingsexperts zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis van:
   a. de aanvang van de opschorting van de procedure op grond van artikel 4.27c, tweede lid;
   b. het afzien van de opschorting op grond van artikel 4.27c, derde lid; en
   c. het hervatten van de procedure, op grond van artikel 4.27c, vierde lid.

2. De aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf stelt de indiener van de klacht en de andere gegadigden of inschrijvers zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis van het einde van de opschorting, op grond van 4.27c, tweede lid, en het verlengen van de termijn, bedoeld in artikel 4.27e.

Artikel II (inwerkingtreding)

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,